

Alle eerste violisten van het Kursaalorkest worden hierna in chronologische volgorde besproken. Sommigen onder hen werden door hun tijdsgenoten als belangrijke violvirtuozen beschouwd.

SIMON MAUHIN

MAUHIN was als violist verbonden aan het Oostendse Kursaalorkest in 1868, 1869 en 1871. Deze Luikse violist, solist aan het keizerlijk lyrisch theater van Parijs, liet voor 't eerst van zich horen op één van de "Concerts populaires" te Parijs in 1870. Hij had toen reeds minstens twee jaar orkestervaring achter de rug. Op het concert van maandag 26 juli 1869 bracht MAUHIN de "Fantasie-Caprice" van H. VIEUXTEMPS. Daarvoor verliet hij zijn zitplaats en nam vooraan plaats. Het publiek ging rond het podium staan en er kwamen mensen van buiten het Kursaal naar binnen. Iedereen luisterde ademloos naar deze jonge violist en de directeur van het Kursaal hield eraan hem persoonlijk te feliciteren (1). Naar aanleiding van zijn concert te Parijs schreef criticus Albert l'HOTE dat MAUHIN succes had met zijn uitvoering van "Fantaisie sur des airs hongrois" van ERNST (2). Deze verdienstelijke musicus bezat een perfecte techniek, een onberispelijk zuivere stijl en een fijn en charmant spel. Hij vertolkte alleen de verkeerde werken : van een werk van ERNST naar een fantasie op een of andere opera was geen grote stap. Hij had talent genoeg om hoger te mikken en zou zeker BEETHOVEN en MENDELSSOHN aangekund hebben. Nochtans bracht hij deze compositie van ERNST en soortgelijke werken onder druk van de publieke opinie ? ook hier in het Kursaal.

In 1873 ondernam MAUHIN een concertreis naar St Petersburg waar hij veel succes oogste (3).

JOKISCH

In het jaar 1870 nam JOKISCH de taak van concertmeester over van S. MAUHIN; het jaar daarop stond hij hem die taak weer af. Waarschijnlijk kreeg hij daartoe de gelegenheid daar zijn voorganger dit jaar op buitenlandse concerttournee was.

OVIDE MUSIN

MUSIN was hier gedurende vier seizoenen eerste violist : drie jaar na mekaar van 1873 tot en met 1875 en in 1879. In 1871 en 1872 speelde hij ook reeds viool in het Kursaalorkest (4).

Hij werd geboren nabij Luik in 1854. Aan het concervatorium van Luik behaalde hij in 1868 zijn eerste prijs viool en het jaar daarop zijn eerste prijs strijkkwartet (5). In 1870 verwierf hij de zilveren medaille strijkkwartet en de verguld zilveren medaille met grote onderscheiding voor viool. Het jaar daarop bekam hij de verguld zilveren medaille voor kwartet. Hij was leerling van LÉONARD en HEYNBERG en werd tot de beste violisten gerekend. Vier jaar verbleef hij aan de Majesty's Opera van

---

* Concertmeester : de 1e viool van het orkest. Hiërarchisch gezien de 2e man bij de uitvoering, na de dirigent. Neemt eventuele violsolo-passages in orkestwerken voor zijn rekening.

van Londen en doorkruiste ondertussen Frankrijk, België, Duitsland, Engeland, Oostenrijk, Rusland, Scandinavië en Siberië. Zijn concerttournees tussen 1883 en 1886 in de U.S.A. waren even succesvol als zijn Europese. In 1876 werd hij gedecoreerd door de koning van Holland. In zijn memoires haalde hij herinneringen op aan zijn prille carrière te Oostende (6). In deze indertijd beroemde badplaats stopte de Frans-Pruisische oorlog de concertreeks niet. Toen was het werk voor de 17-jarige MUSIN licht : slechts vijf concerten per week telkens van 1 1/2 uur (7).

Naast zijn taak in het orkest (concertmeester-solist) leidde hij ook elke dinsdagnamiddag een strijkkwartetuitvoering. Vanaf 1874 was Eugène YSAYE één der eerste violisten van het symfonieorkest en samen deelden ze de lessenaar.

Een groot moment uit deze tijd was voor MUSIN zijn onverwachte ontmoeting met Henri WIENIAWSKI, die hij verafgoodde.

Arthur GUIDÉ, een lid van het orkest, wou ook wel eens als solist optreden. MUSIN was akkoord en de afspraak was dat hij twee weken later (op woensdag) zou optreden, als solo-violist. De dag voor het optreden, toen drukker J. DAVELUY het programma kwam halen, was GUIDÉ zo zenuwachtig dat hij verstek liet gaan. MUSIN moest dus inspringen en zou "Airs russes" van H. WIENIAWSKI brengen, doch van deze compositie was de orkeststrategie niet voorhanden. Een ander orkestlid, Joseph DUYSSENS, ook uit Luik afkomstig, zou dit voor mekaar brengen. Het was toen negen uur 's avonds. De ganse nacht werkte DUYSSENS door en om negen uur 's morgens was de orkeststrategie klaar en stonden de partijen klaar voor de repetitie.

Na het concert kwam dirigent SINGELÉE op MUSIN toe, vergezeld door H. WIENIAWSKI. Blij, dat hij niet wist dat zijn favoriete componist virtuoos in de zaal aanwezig was, en dankbaar accepteerde hij de complimentjes. Samen trokken ze naar het hotel van WIENIAWSKI, waar ze nog uren lang doorpraatten over muziek. Bij die gelegenheid toonde MUSIN hem zijn "Caprice de concert I" en speelde het de meester voor. WIENIAWSKI aanvaardde dan ook prompt het te spelen op zijn laatste concertreis doorheen Europa.

Het "Trio humoristique" van LÉONARD voor drie violen met orkestbegeleiding, werd door Ovide MUSIN, Eugène YSAYE en Arthur GUIDÉ verschillende malen met succes gebracht. YSAYE vertolkte het Spaanse meisjesthema, GUIDÉ de minnaar en MUSIN het strenge vaderthema.

MUSIN en zijn jonge vrienden probeerden hun talent zo goed mogelijk te ontplooiën. Terzelfdertijd benutten ze de toeristische sfeer van de stad om samen kattenkwaad uit te halen en zo de grote spanningen wat te vergeten.

In 1874 richtte hij een strijkkwartet op te Parijs, dat beroemd werd om zijn BRAHMS-uitvoeringen.

In 1887 trok hij op concertreis met enkele artiesten onder de hoede van FAURÉ (8). MUSIN, die een muziekschool deed ontluiken in Amerika, bleef steeds werk van Belgische toondichters op zijn programma houden.

Na bijna dertig jaar, in de zomer van 1902 (14 augustus) kwam deze grote vioolvirtuoos nog eens optreden als solist. Het aangegroeide Kursaalorkest was toen het grootste van om het even welke zomerresidentie ter wereld. De "klassieke concerten" werden

vóór 1914 niet in de grootse hall voor 10.000 man gegeven maar wel in een kleinere zaal, geschikt voor een duizendtal bezoekers. Op dit concert bracht hij zijn "Caprice 2" en een concertstuk in vier delen van de Amerikaan dr. Leopold DAMROSCH (9).

MUSIN overleed in 1930.

Ann CASIER
Middelkerke

-
- (1) E.O., 01 augustus 1869.
  - (2) E. GREGOIRE, Les artistes musiciens belges au XVIIIème et au XIXème siècle, Brussel-Parijs, 1887, p. 301-302.
  - (3) E.O., 18 mei 1873.
  - (4) In 1871 en 1872 was hij echter nog concertmeester, zoals hijzelf beweerde in O. MUSIN, My memories. A Half-century of Adventures and Experiences and Globe Travel, written by himself, New-York, 1920, p. 28.
  - (5) E. GREGOIR, Les artistes-musiciens belges au XVIIIème et au XIXème siècle, Brussel-Parijs, 1885, p. 320; en ID., Documents historiques relatifs à l'art musical et aux artistes musiciens, dl. 3, Brussel-Antwerpen, 1875, p. 35-36.
  - (6) O. MUSIN, Op. cit., p. 28.
  - (7) Het Kursaal werd immers op donder- en zondagen door de militaire korpsen gebruikt.
  - (8) E.O., 05 februari 1876.
  - (9) O. MUSIN, Op. cit., p. 28; en S.O., 14 augustus 1902. Hij speelde toen op een GAGLIANO-viool. Op dit concert voerde hij ook variaties op een thema van HAYDN uit, gecomponeerd door LÉONARD. Zijn tweede Caprice speelde hij niet volledig, enkel de finale en dan nog als bisnummer. Het programma verscheen de dag zelf en soms ook de voorgaande dagen in de Oostendse kranten. Het oorspronkelijke gedrukte programma is ook bewaard gebleven in OOSTENDE, Kursaal, zonder signatuur : Programmaboek symfonieconcerten, 1902.

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

ENSORIANA

1. In het laatst verschenen deel, deel 40 (1977), van de "Biographie Nationale", de Franstalige tegenhanger van het Nationaal Biografisch Woordenboek, kwam (eindelijk) James ENSOR aan bod (kol. 228-239). De tekst is van de hand van Francine-Claire LEGRAND.
2. "James Ensor dans les collections privées" tentoonstellingscatalogus van een expositie gehouden in de Galerij ISY BRACHOT te Brussel 23 oktober - 14 december 1985.
64 blz., 53 afbeeldingen waarvan 18 in kleur.
Teksten van de Oostendse Ensorkenner Xavier TRICOT.

Norbert HOSTYN